

Motie van de gemeenten Dordrecht, Leeuwarden, Sittard-Geleen, Den Haag, Hoeksche Waard, Zoetermeer, Leiden, Deventer, Helmond, Hendrik-Ido-Ambacht, Amstelveen, Gouda, Arnhem, Delft, Amersfoort, Haarlem, Apeldoorn, Groningen, Alblasterdam, Almere, Emmen, Breda en Papendrecht.

Titel motie: Op weg naar een PFAS-vrije samenleving

Datum indiening: 5 juni 2025

Aanleiding

PFAS (Per- en polyfluoralkylstoffen) zijn schadelijke chemische stoffen die nauwelijks afbreken en zich opstapelen in onze leefomgeving én in ons lichaam, met bewezen risico's voor de gezondheid.

PFAS verspreiden zich via lucht, bodem, oppervlakte- en grondwater. Via deze milieucompartimenten vindt uitwisseling van PFAS plaats, waardoor onze leefomgeving in alle opzichten onder druk staat.

PFAS en de daardoor veroorzaakte verontreiniging van het milieu leidt tot hoge maatschappelijke kosten door kostbare saneringsmethoden en mogelijk gezondheidsschade.

Gemeenten staan, vanwege de sanering van PFAS-verontreiniging, voor nauwelijks te dragen kosten.

Constateerend dat:

- De Omgevingswet een algemene zorgplicht bevat die overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk maakt voor een veilige en gezonde leefomgeving;
- Alle PFAS onder het OSPAR-verdrag worden benoemd als Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS);
- Het RIVM aangeeft dat de hoeveelheid PFAS die mensen binnenkrijgen via voedsel en water boven de gezondheidkundige grenswaarde ligt
- Met het oog op het voorkomen van verdere blootstelling aan PFAS een Europees PFAS-restrictievoorstel is uitgebracht;
- Dit restrictievoorstel mede dankzij de grote hoeveelheid namens de industrie ingediende zienswijzen te lang op zich laat wachten en bovendien onder druk staat qua reikwijdte;
- Er geen eenduidig kader bestaat voor wat wordt gezien als een 'essentiële toepassing' van PFAS;
- Er alternatieve stoffen en technologieën beschikbaar zijn die het gebruik van PFAS kunnen vervangen zonder schadelijke neveneffecten;
- Om verdere blootstelling aan PFAS te voorkomen het noodzakelijk is de PFAS-verontreiniging in alle milieucompartimenten in samenhang aan te pakken;
- Zonder financiële ondersteuning gemeenten de sanering van PFAS-verontreiniging niet kunnen realiseren.

Roept het VNG bestuur op:

- Zich bij het Rijk in te zetten voor een landelijk verbod op de productie, import en het gebruik van niet-essentiële PFAS-houdende stoffen met een duidelijke definitie van wat 'essentiële toepassingen' van PFAS zijn;
- Zich bij het Rijk in te zetten voor een interbestuurlijk samenwerkingsverband tussen ministeries, provincies, gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven en kennisinstellingen, met als doel structurele en samenhangende oplossingen te ontwikkelen voor een PFAS-vrije samenleving;

- Zich bij het Rijk in te zetten dat binnen een jaar duidelijkheid wordt gegeven over het samenhangende plan, dat de eerste stap is van deze interbestuurlijke samenwerking
- Het gesprek aan te gaan met het Rijk om te pleiten voor structurele financiële ondersteuning voor gemeenten om PFAS-verontreiniging aan te pakken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Het college van burgemeester en wethouders van Dordrecht,

wethouder

Tanja de Jonge

burgemeester

P.A.C.M. van der Velden

Het college van burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

secretaris

Eelke de Jong

burgemeester

Sybrand van Haersma Buma

Het college van burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

secretaris

drs. P. Sennema

burgemeester

mr. J.Th.C.M. Verheijen

Het college van burgemeester en wethouders van Den Haag,

wethouder

R. Barker

Het college van burgemeester en wethouders van Hoeksche Waard,

wethouder

A.D. van der Wulp

burgemeester

F.D. Heijningen

Het college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer,

Burgemeester

drs. M.J. Bezuijen

Het college van burgemeester en wethouders van Leiden,

Secretaris (loco)

I. Ishaak

burgemeester

P.J. Heijkoop

Het college van burgemeester en wethouders van Deventer,

wethouder

J. van Essen

Het college van burgemeester en wethouders van Helmond,

wethouder

A. Bonte

Het college van burgemeester en wethouders van Hendrik-Ido-Ambacht,

wethouder

R. Lafleur

Het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen,

secretaris

B. Winthorst

burgemeester

T. Poppens

Het college van burgemeester en wethouders van Gouda,

burgemeester

mr. drs. P. Verhoeve

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

secretaris

J.H. de Baas

burgemeester

A. Marcouch

Het college van burgemeester en wethouders van Delft,

secretaris

M. van der Kraan

burgemeester

J.M. van Bijsterveldt

Het college van burgemeester en wethouders van Amersfoort,

wethouder

Johanes van Lammeren

Het college van burgemeester en wethouders van Haarlem,

wethouder

R. Berkhout

Het college van burgemeester en wethouders van Apeldoorn,

wethouder

D. Huizer

Het college van burgemeester en wethouders van Groningen,

wethouder

K. de Wrede

Het college van burgemeester en wethouders van Alblasserdam,

secretaris	burgemeester	wethouder
M. van Hall	J.W. Boersma	M. Japenga

Het college van burgemeester en wethouders van Almere,

secretaris	wethouder
A. van Mazijk	A. Sprong

Het college van burgemeester en wethouders van Emmen,

wethouder

P. Schrik

Het college van burgemeester en wethouders van Breda,

wethouder

P. Bakker

Het college van burgemeester en wethouders van Papendrecht,

wethouder

A.J. Kosten

Bijlage

Lijst van ondersteunde gemeenten

- Vijfheerenlanden
- Maastricht
- Hengelo
- 's-Hertogenbosch
- Eindhoven
- Sudwest-Fryslân
- Noortheast-Fryslân

Korte animatie over de invloed van PFAS en de noodzaak van de motie

<https://vimeo.com/1087029997/e7f9db17a7?ts=0&share=copy>